

Privremeni red.

1. Vojničko zaposednuće područja sa strane talijanske vlasti u imenu antante na temelju i u granicama primirja sklopljenog sa Austro-Ugarskom nije trajno već samo privremeno do konačne odluke, koja će biti stvorena u mirovnoj pogodbi.
2. Austro-Ugarska ne opstoji više kao država; zato će mirovne pregovore antanta voditi sa narodnim državama, nastalim na području bivše monarhije, dakle i sa Jugoslavijom.
3. Prava načelima međunarodnog prava i utanačenjima primirja sve uredbe javne uprave u zaposednutom području imadu ostati i delovati kao do sada, u koliko se ne koše sa svrhom okupacije.
4. Vlast, koja je zaposela područje, imade apsolutno pravo kontrole nač. celom javnom upravom, što se tiče stvar. i osoba.
5. Civilnici i uopće svi javni nameštenici, ako žele zadržati svoje mesto sa svim pravima i dužnostima, moraju se staviti na raspolaganje okupacionoj vlasti i podvrći se njenim odredbama.

Narodni odbor preporuča svim našim ljudima u Puli i u svoj Istri, da u narodnom interesu ostanu na svom mestu.

Čija je zemlja?

Puljski politički kotar, bez Rovinja, koji je samostalno grad sa vlastitim statutom, zaprema područje od 71.774 hektara, podeljeno u 33 poredne općine. Od ovih su talijanski posed: Bale (bez obzira na hrvatska sela Krmed i Golaš), Vodnjan, Galežan i Fažana sa 19.931 hektara Poredne općine Sv. Vičenat, Puča i Šišan predstavljaju mešoviti posed, približno polovicom talijanski, a polovicom hrvatski, sa 6559 hektara. Ostaje 26 porednih općina, od Morigana Kanfanarskih i Gočana barbarskog do Premanture sa 45.304 hektara u isključivo hrvatskom posedu.

Ako se razdeli ono mešovitih 6559 hektara, to imademo u puljskom kotaru 48.573-50 hektara hrvatske zemlje i 23.200-50 hektara talijanske: dakle dve trećine prema niti jednoj trećini.

Jednak pregled drugih istarskih kotara daje kud i kamo povoljnije rezultate za naš narod.

Iz slobodne Jugoslavije.

Protest Narodnog veća protiv talijanske okupacije.

Zagreb, 11. Narodno veće SHS. odaslalo je kr. talijanskom ministru spoljnih posala u Rimu notu kojom najoštrije protestira protiv postupka talijanskih četa na teritoriju države SHS. Moli talijansku vladu, da poduzme sve moguće, da se digno dosadanje mere i da se omogući četama naših i drugih narodnosti povratak u domovinu. — N. V. poslalo je istu notu srpskom ministru predsedniku Pašiću moleći ga, da poduzme sve nužne korake, kako bi se sa talijanske strane odustalo od vojničke okupacije naših krajeva, da se zauzme za ovo naše zajedničko stanovište. Sličnu je notu poslalo N. V. i srpskom ministarstvu vanjskih posala, srpskoj vladi, generalu D' Espercy i jugoslavenskom odboru u Ženevi. — Orlando uz protest protiv zabrane, da naša mornarica vije hrvatsku zastavu na ratnim i trgovačkim brodovima.

Banket u počast srpskih časnika.

Zagreb, 11. Jučer je priredjen banket u počast srpskim časnicima, koji su ovamo stigli iz zarobljeničkog logora. Banketu su prisustvovali članovi Narodnog veća i veliki broj građanstva. Održano je više govora s jedne i druge strane.

Zagorac u seljačkoj strani.

Zagreb, 11. Narodni zastupnik Zagorac stupio je u seljačku stranku.

Promena kod zagrebačkih „Novina“.

Zagreb, 11. „Novine“, glasilo hrvatskog katoličkog seniorata, počinjaju sutrašnjim danom izlaziti kao jutarnji list pod naslovom „Narodna Politika“.

Zagrebački „Narodni kazino“.

Zagreb, 11. Narodni kazino, poslednja mađarska kula, pala je u ruke narodnih ljudi. Predsednikom je izabran novinar Toni Schlegel.

Iskrcavanje talijanskih četa u Veleškom-Opatiji.

Opatija, 11. Danas se je kod nas sa jedne talijanske oklopnjače iskrcalo oko 1000 vojnika. Admirał je izjavio, da zaposeda provizorno ovaj kraj u vojničkom poslu prema uvetima primirja sa bivšom austro-ugarskom monarhijom. Oklopnjača je krenula na to prema Reči.

Talijanska okupacija.

Upozoravamo naše ljude u Istri: Prema antantinim uvetima primirja imade talijanska vojska da preuzme samo vojničke poslove, a nipošto civilne oblasti. Nad civilnim upravnim oblastima imadu samo pravo nadzora. Svaka eventualna preuzetnost neka se smesta javi preko mesnog odbora odnosno susačkog „Nar. veća“ centralnoj vladi „Nar. veća“ SHS, u Zagreb.

Pitanje hrvatske Istre.

Trst, 11. Javno govore držao je u Trstu talijanski ministar Barzilai. U jednom je govoru istaknuo, da ne može Italija podnesti u svojoj državi mnogo Slavena. Radi toga odrekla se je Dalmacije, ali se nada dobiti Istru. Na pitanje: zar čitavu Istru? odgovorio je samo: Istru. Među mesnim talijanskim pučanstvom komentira se, da se pod tim misli samo mletačka Istra. Medjutim sa druge strane dolaze glasovi, da će se londonski ugovor posve srušiti. I otrgnuće bivše mletačke Istre bila bi teška povreda Wilsonovih načela o samoodređbi naroda, a toga antanta neće dozvoliti, pa bilo i protiv talijanskih imperijalističkih namjera.

Vesti iz Sarajeva.

Poverenik za narodnu prosvetu Tugomir Alaupović svečano je dočekan u Sarajevu. Odmah je nastupio svoje mesto. Pomoćni savetnici bivših vladinih poverenika grada Sarajeva i načelnikva Hadži-Damjanović, Kupotanović i Vancaš svrgnuti su sa svojih mesta, a na mesto njih imenovani su Proto Gašić, dr. Kukrić i Mutevellć. Ovih dana uapćeno je 12 austrijskih oficira Mađžara i Nemaca za to, jer su vraćajući se iz Sandžaka bez ikakova razloga na razbojnički način umorili ženu i decu pribojskog trgovca Berisavljevića. Optuženi su radi zločinstva umorstva. Sudac Boškic poznat je iz afere sa menicom baruna Collasa uapćen je, jer je mesecm augusta 1914. u Poči dao ubiti 77 seljaka, a među njima trojicu ispod 18 godina. Dosadašnji predsednik vrhovnoga suda Čofa i predsednik okružnog suda Jurak svrgnuti su sa svojih mesta radi njihova dosadašnjega rada.

Uključić naredaba protiv ćirilice u Bosni i Hercegovini.

Narodno veće u svojoj sednici od 3. o. m. zaključilo je, da je u Bosni i Hercegovini zvanični jezik srpski ili hrvatski, da se ćirilica i latinica upotrebljava ravnopravno u unutrašnjem i spoljnom saobraćaju i da se ukidaju svi dosadani propisi, koji se protive ovoj naredbi.

Braća Srbijanci.

Čete, koje operiraju u Srbiji, dele se u tri vojske; jugoslavensku armiju vodi Milan Pribičević i ta ide u pravcu prema Sarajevu. U Bosni uopće sve dobro funkcionira, a pogotovo železnice, a to zato, jer su svi vagoni i sve osoblje ostali na svom mestu. — Druga armija koja se sastoji od samih Srbijanaca, ide preko Smedereva u Bačku i Banat. — Treća armija, u kojoj su Francuzi i Englezi, operira sa strane Rumunjske. U srpskoj vojsci vlada upravo uzoran red, disciplina i oduševljenje. Sve naredbe se točno izvršuju. Kako je vojska prolazila kroz Srbiju, ljudi su prolazili kroz svoja domaća sela, koja nisu već četiri godine videli i najviše ako su se četvrt sata zastavili kod svojih, a onda opet marširali dalje veleći: „Kada smo četiri godine izdržali, treba izdržati i sada, da se pobjeda kraju privede“. Covek se mora zaista diviti ovakovoj ljubavi za domovinu, koja mora biti uzor i nama Slovencima, Hrvatima i Srbima u ovim zemljama, za čiju su se slobodu Srbijanci borili, žrtvovali sve svoje, a bore se još i danas.

Česka Hlčka.

Prvi transport Čechoslovákú odjede pravděpodobně v neděli o 12. hod. v poledne lodí do Rjeki. Blížší zítra.

Čeští zástupcové u Francouzů a Angličanů. Česká deputace navštívila včera odpoledne francouzský křižák „Condorcet“ a anglický křižák „Lowestoft“, aby pozdravila jménem Čechoslovákú francouzského admirála a anglického kommodora. Na obou lodích byli naši zástupci velice srdečně přijati. Francouzský admirál vyslovil se velice pochvalně o československých legiích, které zanesly slávu českého jména až za Ural a do Vladivostoku. Anglický kommodore vyzpítával se na bližší poměry Čechoslovákú, jich počet, jich plány do budoucnosti,

zmínil se o jich disciplíně a službě k zachování pořádku, kterou ode všad slyšel chválit; podotkl, že Anglie byla prvou zemí dohody, v níž tužby Čechoslovákú nalezly pochopení a podpory, vzpomel prvých let války z nichž se sám pamatuje na Československou propagační kancelář v Picadilly Circusu v Londýně a vyslovil vřelé přání, aby Československý stát se vyvíjel v pravém duchu konstitučního řádu a disciplinované svobody.

Vzhledem k opakujícím se výtržnostem našich lidí, hlavně za doby noční, bylo usneseno aby hlídkám italským byli přiděleni vojáci z naší České stráže. Doufáme pevně, že nebudou mítí přičinu k zakročení proti našim krajanům.

Pověsti o potopení lodí „Semiramis“ a „Francisca“ jsou úplně vymyšlené a nezakládají se na pravdě. Pověsti podobné přijímejte vždy s největší rezervou.

Izvešće dra. Korošeca.

Reka, 12. novembra. Iz Zagreba se javlja: Predsednik Narodnog veća SHS, dr. Korošec, saopćuje iz Svibonraka, da stoje naše stvari jako dobro, jer su Amerika, Engleska i Francuska na našoj strani.

* Rumunjska u ratu s Nemačkom. Pošto se nalazi Rumunjska u ratnom stanju s Nemačkom, nemačke oblasti ostavljaju Rumunjsku.

* Bivši dalmatinski namestnik u zatvoru. Grof Mario Attems i njegov tajnik Skarica dovedeni su u Zagreb i smešteni u domobranski zatvor.

* Molba Narodnog sveta. Narodni svet obratio se molbom u Zagreb, da se ishodi kod antante neka se opozove okupacija jugoslavenskoga zemljišta; odnosno neka se talijanske okupacione čete izmene engleskim, francuskim ili američkim.

* Prvi milijun u Oseku. U Oseku je do sada sakupljeno narodnoga poreza preko milijun kruna.

* Nemačkoj se žuri za mir. Berlin 12. Nemačka je vlada otposlala preko Švicarske notu Wilsonu, da se čim prije počme sa mirovnim pregovorima. Na to ju sila velika nestašica hrane u Nemačkoj.

* Austrija — republika i deo Nemačke. Bec 12. Narodna je skupština prihvatila proglas nemačke Austrije republikom kao sastavnim delom Nemačke. Kod promulgacije došlo je do nemira i tučnjave.

* Francuske čete dolaze u Budimpeštu. Budimpešta 12. Grof Karolyi je izjavio, da će ovih dana stići u Budimpeštu 50 francuskih časnika i 1000 momaka.

* Francuzi u Dardanellima. Carigrad, 12. Dve su se francuske torpiljarke usidrile u Dardanellima.

* „Tribune de Lausanne“, donosi članak, u kojem veli, da je Italija predaleko pošla u svojim zahtevima. Zadar, Sibenik, Split, Dubrovnik i Kotor zamamni su ciljevi za pesnika ili patriotu, ali nemaju ništa sa oslobodilačkim ratom. List ustaje protiv ugovora 15. aprila 1915. koje antanta ministarstvu Salandra-Sonnino zajamčila najvažnije delove Dalmacije. Talijanska vlada uznemirivana jugoslavenskim političarima zaključila da ostavi hrvatsku monarhiju. Ali je Italija premlalo učinila u ovom ratu, a da bi mogla stavljati takove zahtjeve.

Uveti primirja antante prema Nemačkoj.

Vilimov „Nemački Bog“ propao.

Berlin, 11. novembra. Prvi je čin nove nemačke vlade bio, da je potpisala uvete primirja, što ih je stavio maršal Foch.

Berlin, 11. novembra. Službeno se javlja: Evo u izvadku uveta za primirje: 1. Primirje stupa na snagu 6 sati posle potpisa ugovora. 2. Bezodvlačno se ispražnjuje Belgija, Francuska i Elzas te Lotaringija za 14 dana. Čete, koje će preostati posle ovog roka, bit će internirane ili zarobljene. 3. Ima se predati 5000 topova, medju njima svi teški, 30.000 pušanih strojeva, 3000 bacala mina, 2000 aeroplana. 4. Ispražnjuje se leva obala Rajne, neprijatelj će zaposeti Mainz, Koblenz i Köln u radiu od 30 do 40 kilometara dubljine. 5. Na desnoj obali Rajne uredit će se u dubljini od 30 do 40 kilometara neutralni pojas, koji se mora ispražniti za 11 dana. 6. Na levoj obali Rajne ne sme se ništa odvesti, neaknute imaju ostati sve tvornice železnica itd. 7. Ima se predati

Domaće vesti.

Povik. Pozivlje se za nedelju 17. t. m. jugoslavenske i uopće sve slavenske radnike na jednu vrlo važnu skupštinu, koja će se održavati u I. katu eventualno u dvorani Narodnog doma u 3 sata posle podne. Predsednik: Stojic, tajnik: Edo Božić.

„Narodno veće“ mesni odbor u Puli ima svoje sednice svaki utorak, četvrtak i subotu po podne u 6 sati.

Zahvala Rumunja. U ime Rumunja, odlazećih iz Pule, zahvaljuje se mornarski i vojnički odbor jugoslavenskom i talijanskom odboru za bratsko susretljivo podupiranje za vreme boravka u Puli, prigodom odlaska u oslobođenu domovinu Veliku Rumunjsku.

Jugoslavenska mornarica stajace vojske, koja se nije još prijavila za odlazak u kući Bori ili u Transenstelle, a kani odlaziti, nek se tekom današnjeg dana prijavi kod jugoslavenskog zbirališta (kuća Bori).

Transport za Dalmaciju. 18. t. m. u 12 sati o podne ide parobrod „Belvedere“ kao zadnji transport za Dalmaciju.

Podružnicu austrijskog „Crvenog križa“ preuzeli Talijani. Jučer su preuzeli Talijani puljsku podružnicu bivšeg austrijskog Crvenog križa i zaplenili po milijuna kruna. Mesni odbor Narodnog veća nije hteo — poštivaljući neutralni značaj sanitetske ustanove — dirati u vlasništvo Crvenog križa — što su Talijani bezobzirno učinili.

Iz zapovedi pomorskog zapovedništva. Podčasnici i mornari, koji se svojevremeno za dalnju službu u jugoslavenskoj mornarici prijavljaju, ili koji hoće da stupe u civilnu službu, spojeni sa eventualnim otpustom u roku od 8 dana, imaju se najaviti u lučkom admiralatu II. kat, soba br. 64. Torpedisti, topnici i mlincuri biti će na Adrij, mornarici palubne službe, strojarji, ložači i električari na Belloni nastanjeni, u knjige upisani i otadnje na različite brodove ukrcavani. Oružnički stražmeštar Sašić Makim premeštava se k srpskoj legiji. Akcesista vojničkog suda Seražim Anton dodeluje se redakciji „Zapovedi lučkog admiralata“.

Mornarički kancelari jugoslavenske narodnosti neka se nadju danas, dne 15. novembra 1918. u 5 sati posle podne na okupu na sednici u Narodnom domu.

Svaki na svom mestu! Molimo sve naše članovike i ostale javne službenike, da neostavljaju svojih mesta, već neka i dalje budu pri ruci našim ljudima u tim kritičnim momentima. Čekajmo svatko na svom mestu, dok se o nama odluči! Ne ostavljajmo naroda u tim časovima!

Dopisi iz Istre.

Dolazak talijanskih vojnika u Pazin. Pazin, 9. XI. 1918. Dočekana od ovečeg mnoštva, najviše mesnih Talijana, došla je jučer po podne jedna satnija talijanskih vojnika u Pazin. Nakon nekollko „Evviva“ Italiji, uputila se povorila, predvođena od naše narodne straže, s vojničkim poštici i s hrvatskom trobojnicom, u grad. U zgradi kotarskog poglavarstva sastao se talijanski kapetan zapovednik talijanskih vojnika, s našim Narodnim Većem. Talijanski je kapetan izjavio da on dolazi u Pazin samo u svrhu javne sigurnosti, te će njegov ljudi vratiti službu čuvara mira i reda, dok civilni uredi, kao općina i sud, ostaju kao do sada; izjavio je samo da preuzima poslove kotarskog kapetana, proti čemu je Narodno Veće najodlučnije prosvedovalo. Talijanski je kapetan naložio zatim

uvek ustrajno, uvek junački „Za krst častni i slobodu zlatnu“.

Onu slobodu o kojoj peva argentinska narodna pesma:

Oid mortales el grido sagrado: Libertad, Libertad, Libertad... (Što znači: Čujte smrtnici presveti zvuk: Sloboda, Sloboda, Sloboda...!)

Onu slobodu, o kojoj peva čilenska narodna pesma:

Libertad es la herencia del bravo, — La victoria se humilia a sus pies! (Što znači: Sloboda jest baština junaka, — Pobjeda se klanja pred njegove noge!)

Onu slobodu, o kojoj peva kralj-pesnik Nikoša, govoreći o Crnoj Gori:

Hleb se od suza tamo lije, iz krvavih često ruku; Al slobodom su nam zato, tamo dani pozlaćeni!

Onu slobodu, koja je obuzela duše Amerikanaca, osobito u Sedinenim Državama Sev. Amerike, te stvorila vebna dela, kojima se divi celim civilizovanim svetom. Zadnje takvo vebno delo jest oslobodjenje Europe od one rak-rane pruskog militarizma, nemačke srove sile, koja je odavna prečila Evropi svaki slobodni razvitak, svaki pravi napredak. Hvala velikom ovom delu, vodjenom od genijalnog i umnog Wilsona, i nama Jugoslavenima je odanulo, i nama je osvanuo veliki dan našega narodnoga uskrsnuća.

Onu slobodu o kojoj je uzvišenim rečima više puta prozborio celomu svetu slavno vladajući S. O.

5000 lokomotiva, 15.000 vagona, 10.000 automobila. 8. Nemačka opskrbljuje neprijateljske okupacione čete na istoku se imaju sve čete povući iza granice od 1. augusta 1914. Rok za ovo ispražnjenje nije određjen. 10. Nemačka se odriče mirovnih ugovora, koji su se sklopili u Brest-Litovsku i u Bukareštu. 11. Bezuvetna kapitulacija istočne Afrike. 12. Povratak ratnih zarobljenika bez reciprociteta. 13. Povratak novčanikih zaliha belgijske banke, te ruskoga i rumunjskoga zlata. 14. Nemačka izručuje 100 podmornica, osam lakih krstarica, 6 dreadnoughta. Nad drugim će brodovima izvršivati nadzor saveznici u savezničkim ili u neutralnim lukama. 15. Nemačka zajamčuje slobodan prolaz kroz Kattegat, odstranjuje polja posijana minama, predaje sve utvrde i baterije, kojima bi se mogao sprečavati prolaz. 16. Blokada ostaje i dalje na snazi. Nemački se brodovi dalje smiju puniti. 17. Ukidaju se sva ograničenja plovidbe, što ih je Nemačka proglasila nad neutralcima. 18. Primirje traje 30 dana.

Teški uveti Madžarima.

Min. pr. Karoly u pratnji članova kabineta u Narodnom Veću saopćio je odgovor Franceske na molbu Ugarske, da se prizna Ugarskoj nepovredivost njezinoj teritoriji do mirovne konferencije. Ministar je pročitao ovu brzojavku:

Franchet d'Esperay, vrhovni sapovednik savezničkih istočnih vojski beogradskim delegatima grofa Mihajla Karolya:

Iz Pariza primam ovaj brzojavni odgovor na brzojav 580 3/3: Tražim od Vas da raspravljate sa grofom Karolyjem samo o vojničkom pitanju. To je definitivna smernica. Potpisan Franchet.

Ministar predsednik Karoly je nastavio, da francuski odgovor nije ni nečan ni jestan. On je tako sastavljen, da ne neće našu molbu, niti daje odgovor na nju. Po našem shvaćanju taj bi se odgovor i tako mogao tumačiti, kao da je odhijajući. Zato je ministar predsednik odlučio, da sam ne potpiše ugovor primirja, nego uz odobrenje magjarskog nar. veća. Nadalje je Karoly ovako prikazao položaj zemlje: Na južnoj fronti stigle su srpske čete u Novisad i napreduju u unutrašnjost. U taj su čas već dosegle liniju Pančova—Voršec i Pančova—Antafalva. Nemačke čete kidaju železničku prugu i pokušavaju sprečiti napredovanje srba. Između srpskih i nemačkih četa postoji zaista ratno stanje, pa ako mi ne potpišemo ugovor, postati će Ugarska ratište.

Naš delegat, kojega smo izaslali u Prag, vratio se je doduše s neslužbenim, ali pouzdenim priopćenjem, da su Česi jučer o svojem narodnom blagdanu zaključili, da će zaposeti sve one županije Ugarske, na koje aspiriraju. Česke su čete već uljezle u zemlju i napreduju u brzom tempu. Kako se veli, njihov je cilj, da zaposednu zemljište istočno od Požuna i Dunava od Vaca, zatim od Gögjesa, Tokaja i Czapa odahle prema Marinaroškoj županiji celo područje. To popriliči znači 18 do 19 županija. Položaj je tekoban također poradi Rumunjske. Svesni o svojoj slabosti, možemo se oslanjati samo na pravo. Stoga predlažemo, da potpišemo ugovor s generalom Franchetom d'Esperayem, jer u ovom slučaju znače provala naprosto nasilje. Tkogod prodro u našu zemlju, mi ćemo prosvedovati protiv toga, te se pozivamo na sud prosvetljenoga sveta. Nećemo se međjutim mašati oružja, jer hoćemo da se strogo držimo ugovora o primirju. Grof Karoly je zatim saopćio, da su vlađini zastupnici još sinoć posebnim vlakom otpuivali generalu d'Esperayu da potpišu ugovor o primirju. O češko-slovačkom i rumunjskom pitanju konferirao će ministar predsednik danas posle podne te podneti svoje predloge Narodnom veću.

Nakon povratka iz ropskog života.

Nakon dugih 41 mjesec i 20 dana najuzasnijeg ropskog života u c. k. austrijsko-ugarskoj vojsci, u svojstvu prostog vojnika (infanterista) evo me na slobodnoj nozi, u slobodnoj Jugoslaviji!

U slobodnoj Jugoslaviji! — Tko može bolje od nas, do jučer zarobljenih svesnih Hrvata, Slovenaca i Srba, shvatiti, dublje čuti veliki značaj ovih reči!

Samo podpun slepac, kojemu se najednom čudesnim načinom otvori vid, te mu svane u svoj svojoj krasoli ovaj bajni, čarobni svet i veličanstveni svod nebeski, može da najbolje shvati kakav je neprocenjivi dar božji: oćinji vid.

Samo podpunoma gluhi čovek, koji najednom žuje milozvučnu majčinu reč, slađak jezik naroda svoga, divne akorde božanstvene glazbe i pevanja, uopće sve glasove, kojima se javlja svako organsko i neorganičko biće, znađe ceniti drugi neprocenjivi dar sluha.

Samo teško bolestan čovek, kojega već lekari posvema zapustiše, a on se najednom nadje velikim čudom sasna zdrav, može najbolje shvatiti veliku istinu da je zdravlje najveće blago.

Istotako samo mi, do jučer zarobljeni Jugoslaveni, koji smo stenjali pod udarcima austrijsko-svapskog biča možemo najbolje razumeti i ceniti slobodu.

Onu slobodu, za koju je naš narod u petstoletnoj borbi proti turskoj sili prolao reke krvi, boreći se

narodnoj straži da se razoruža, što naravski ona nije dragovoljno učinila, nego se ipak sili morala pokoriti. I proti tome je uloženo prosvjed. Bosanski su se vojnici, članovi narodne straže, podali istu dan u Pulu. Teška nam je krivica bila nanečena time da se dopustilo da se skine hrvatska trobojnica iz prozora kotarskog poglavarstva, a izvjesi samo talijanska zastava, proti čemu se također prosvedovalo; te sve zapisnički utvrdilo. Tekom pogovora popodne došlo je do neugodne nepotice radi talijanske zastave, čiji se je stijeg nehote prelomio, a nekoje su usijane glave htele baciti krivnju na gradonačelnika gosp. dra. Kurelića: Stvar se međjutim kasnije svima razjasnila. Danas su osvanuli gradom plakati o predaji oružja i o ograničenju poštanskog i brzojavnog prometa. Na našem je narodu red, da čeka mirno razvitak događaja: Svaki nered koji bi se dogodio nek se odmah prijavi Narodnom veću. Moramo štiti i pamti! Zadržna reč još nije rečena. Na mirovnom kongresu odlučiti će se konačno i o Istri, a najsladje se smije, tko se zadnji smije. Oprez i hladnokrvnost u ova kritična vremena, koja neće dugo trajati. Nadamo se do Božića, a možda i prije, biti na čistom o svemu. Ima ljudi koji za nas rade, te će uložiti sve sile, da i u ovim zadnjim danima narodne borbe spasimo što je naše. Svaki bi nered, u kojem bi bili upleteni naši ljudi, služio samo kao novo oružje proti nama. Stoga oprez! U to ime: Življa Jugoslavija!

Mali oglasnik

Posada za parnik „Belvedere“ traži se i prima odmah. Traže se: 3 strojna podčasnika, po K 400, 12 ložača po K 300, 7 momaka za ugljen po K 200, 8 kormilara, 18 mornara za palubu po K 195. Predataviti se u lučkog admiralata II. kat soba br. 64, transportno vodstvo.

Traži se devojka za poslugu (po mogućnosti Češkinja) za odmah. Via Ostilla br. 3. I. kat. 68

Učenici, koji su započeli nemačku pučku obuku te je hoće nastaviti, podučavali bi se privatno uz umerenu pristojbu. Uplatiti u upravu. 63

Šivaći stroj, kuhinjsko posudje, razne boce, sveće, vrtilarsko orudje, drva, zelenina i razne druge stvari prodaju se u kući mornarske bojne pošte ovde (Marinefeldpost).

Zubarski ambulatorij u ulici Giulla 5, traži jednog valjanog zubarskog tehničara

Brijalnica u ulici Franje Ferdinanda kraj pošte prodaje se ili daje u najam. Uplatiti, ulica Giulla br. 5. Blasch. 70

Radi raspuštanja činovničkog uniformiranja obdržava se tamo rasprodaja svih predmeta za toaletu, galanterijske robe i ostalog. Rasprodaja u radne dane od 9—12 sati pre podne i od 2—5 sati posle podne.

Papa Benedikt XV. Veliku istinu po njemu naglašenu da se i mali narodi ne dadu podvrgnuti dobrovoljno pod tudju premoć, te i ako podvrgnuti željno čekaju dan slobode, dan oćmazde i od oca se na sina baštini mržnja na tlačitelja, te se drhćućom rukom trpi tudji jaram, dok se ga konačno ne strése — veliku ovu istinu čuše i jednom bivši mogućnici tirani u Beču i Berlinu, nego, pijani u svojoj oholosti i premoći, nasmijaše se umnim ovim opomenama i nastaviše dalje svoj pakleni posao, koji ih je strovalio na tlo!

Prve mesece mojeg vojničkog robovanja prošao sam u južnoj Stajerskoj. Teška me mora mučila, stiskalo me nešto u srcu, mučilo mi je bilo na duši, a još mi je teže bilo što se nisam mogao tako lahko svakomu potužiti, a sam Bog znađe kako bih bio rado da sam mogao celomu svetu glasno i jasno kazati moje boli. Pogibeljno je bilo sa svakim slobodnije govoriti. Imade ljudi neukih, koji će te krivo razumeti i mnogo puta u dobroj veri silno naškoditi; drugi će se još narugati tvojim ispovestima, nasmijati tvojim bolovima; naći ćeš pako i podle duše, koje će te izdati onomu, koji ima nadmoć nad tobom te ti može i hoće škoditi. Ta poznato je da se judin duh najradje krije medju potlačene narode i onde traži svoje žrtve — gorku smo ovu istinu mi Jugoslaveni iskusili u podpunoj meri!

(Kome štediti.)